

Datum:	07-2020
URL:	https://europa.eu/!jk99nI

Tato zpráva je **třetí hodnotící zprávou společných vyšetřovacích týmů** zveřejněnou sítí pro společné vyšetřovací týmy od roku 2014. Skládá se ze dvou kapitol.

Kapitola 1 obsahuje orientační přehled **závěrů 99 hodnotících formulářů vyplněných experty ze společných vyšetřovacích týmů v období od listopadu 2017 do listopadu 2019.**

Kapitola 2 pojednává o **zkušenostech Eurojustu v rámci spolupráce společných vyšetřovacích týmů s třetími zeměmi.**

Shrnutí uvádí přehled hlavních praktických závěrů zprávy, pokud jde o vyvozená ponaučení a identifikované osvědčené postupy.

Závěry hodnocení společných vyšetřovacích týmů

a) Zřízení společného vyšetřovacího týmu

Konkrétní zjištěné problémy:

- nedostatek probíhajících vyšetřování v příslušných zemích,
- určení příslušných partnerů společného vyšetřovacího týmu, pokud případ vykazuje provázanost mezi více než dvěma zeměmi,
- proveditelnost a ochota k účasti na společném vyšetřovacím týmu,
- neochota zapojit se do činnosti mnohostranného společného vyšetřovacího týmu zahrnujícího země, jejichž vyšetřování spolu přímo nesouvisí,
- odchýlení se od operativních priorit / různých úrovní vyšetřování v zúčastněných zemích,
- určení příslušných partnerů společného vyšetřovacího týmu v případě, že na vnitrostátní úrovni probíhá několik trestních řízení, která nelze sloučit,
- neprodlené zřízení společného vyšetřovacího týmu v případě, že je o jeho zřízení rozhodnuto těsně před tím, než by měly být provedeny příslušné činnosti.

Osvědčené postupy:

- obeznámenost s nástrojem společných vyšetřovacích týmů: předchozí zkušenosti zemí nebo vnitrostátních orgánů s účastí ve společném vyšetřovacím týmu,
- dohoda o zjednodušeném postupu v případě změn ve složení společného vyšetřovacího týmu,
- nápomocná role národních expertů jakožto koordinátorů procesu zřízení společného vyšetřovacího týmu,
- používání společného pracovního jazyka v rámci jednání o návrhu dohody o společném vyšetřovacím týmu,
- přijetí dohody o společném vyšetřovacím týmu v angličtině ve vnitrostátním řízení (překlad se nevyžaduje),

- při zřizování společného vyšetřovacího týmu projednání toho, jak a kým (Europolem nebo vnitrostátními orgány) bude provedena operativní analýza,
- včasné vyjasnění právních a praktických otázek již před zřízením společného vyšetřovacího týmu, zapojení Eurojustu formou poskytování pomoci a poradenství.

b) Operativní fáze

Konkrétní zjištěné problémy:

- jazykové problémy, zejména nedostatek času a překladatelů v případech, kdy je zapotřebí přeložit velký objem materiálů nebo se překlad týká méně běžných jazyků,
- koordinace odpovědi na žádosti o vzájemnou právní pomoc / evropský vyšetřovací příkaz, které obdržel jeden z účastníků společného vyšetřovacího týmu a které se týkají sdílení důkazů shromážděných v rámci společného vyšetřovacího týmu,
- rozdílné závazné lhůty pro vyšetřování vztahující se na jednotlivé účastníky společného vyšetřovacího týmu, což může narušovat operativní činnost,
- odmítnutí vykonat evropské zatýkácí rozkazy z důvodu podmínek ve věznicích,
- rozdíly v právních požadavcích, pokud jde o výslechy obětí a svědků.

Osvědčené postupy:

- úloha styčných úředníků vyslaných z jednoho státu společného vyšetřovacího týmu do jiného státu tohoto týmu: každodenní komunikace a hlubší pochopení specifik právního systému, jakož i kulturního a sociálního prostředí,
- používání společných/sdílených vyšetřovacích metod a nástrojů donucovacími orgány zúčastněných zemí,
- viditelnost této týmové práce pro zatčené podezřelé osoby,
- zapojení konkrétních expertů (vnitrostátního koordinátora v oblasti obchodování s lidmi, zástupců Interpolu či nevládních organizací), které je přínosné pro vyřešení daného případu,
- uplatňování společné strategie, pokud jde o podporu/ochranu obětí obchodování s lidmi (multidisciplinární přístup, včetně nevládních organizací a ministerstev spravedlnosti),
- přidaná hodnota společného dohledu a analýzy odposlechů v reálném čase v případě týkajícím se obchodu s drogami v pohraniční oblasti,
- průběžné zapojení do diskusí s cílem vyjasnit právní systémy a požadavky v různých zemích,
- možnost využívat služeb stejného tlumočnicka/překladatele v rámci činností společného vyšetřovacího týmu (překlad odposlechů, tlumočení během jednání) s cílem získat lepší přehled o případu a zvýšit účinnost spolupráce,
- kvalitní zaprotokolování vyměňovaných informací a důkazů (pomocí protokolu společného vyšetřovacího týmu).

c) Fáze trestního stíhání

Osvědčené postupy:

- průběžná spolupráce ve fázi trestního stíhání – zmínění společného vyšetřovacího týmu, jehož činnost byla ukončena, v žádostech o pomoc,
- průběžná spolupráce v rámci společného vyšetřovacího týmu s cílem řešit praktické/právní/operativní otázky ve fázi trestního stíhání.

Zkušenosti Eurojustu v rámci spolupráce společných vyšetřovacích týmů s třetími zeměmi

- Společné vyšetřovací týmy se čím dál více považují za cenný nástroj justiční spolupráce se třetími zeměmi. Ke konci roku 2019 mělo zkušenosti s účastí ve společných vyšetřovacích týmech s třetími zeměmi již 20 členských států EU. Z případů Eurojustu vyplývá, že doposud bylo zřízeno celkem 74 společných vyšetřovacích týmů za účasti jedné nebo více třetích zemí.
- Většina společných vyšetřovacích týmů se zapojením třetích zemí byla zřízena na základě článku 20 druhého dodatkového protokolu k úmluvě Rady Evropy z roku 1959. Jako právní základ pro zřizování společných vyšetřovacích týmů byl použit rovněž článek 19 Úmluvy OSN proti nadnárodnímu organizovanému zločinu.
- Globální síť Eurojustu významným způsobem přispěla k navazování kontaktů s třetími zeměmi již v rané fázi, ale i k intenzivnějšímu zřizování společných vyšetřovacích týmů s nimi. Klíčovou úlohu sehráli zejména styční státní zástupci vyslaní do Eurojustu. Kromě toho se do úspěšného zřizování společných vyšetřovacích týmů zapojilo několik kontaktních míst Eurojustu.
- Eurojust poskytoval operativní pomoc v průběhu celého životního cyklu společných vyšetřovacích týmů se zapojením třetích zemí. Koordinační schůzky v Eurojustu nabízejí cennou platformu pro diskusi o vhodnosti zřízení společného vyšetřovacího týmu, vypracování návrhu dohody o společném vyšetřovacím týmu a přijetí rozhodnutí o budoucím operativním postupu. Stále více společných vyšetřovacích týmů se zapojením třetích zemí rovněž využívalo financování společných vyšetřovacích týmů Eurojustem. Vnitrostátní orgány by mohly zvážit zřízení koordinačního centra v Eurojustu na podporu společných realizací, včetně případů, kdy se věc týká jedné nebo více třetích zemí.
- Nejdůležitějším aspektem úspěšné spolupráce v rámci společného vyšetřovacího týmu, a to bez ohledu na to, zda třetí země je či není členem daného společného vyšetřovacího týmu, je dobrá, pravidelná a efektivní komunikace, pokud možno ve společném pracovním jazyce. Konkrétní otázky, které byly řešeny v rámci společných vyšetřovacích týmů se zapojením třetích zemí, zahrnovaly konkrétní ustanovení v dohodě o společném vyšetřovacím týmu, která odrážela požadavky stanovené ve vnitrostátním právu, různé standardy a pravidla pro shromažďování důkazů a otázky týkající se jurisdikce a právních možností předání řízení v jeho rané fázi.
- Důvody pro to, aby společný vyšetřovací tým nebyl zřízen, byly často stejné jako v případech, do nichž byly zapojeny pouze členské státy EU, například bylo příliš předčasné přijmout rozhodnutí nebo šlo o jinou nebo pokročilou fázi vyšetřování / trestního stíhání. Některé faktory byly specifické pro možné zapojení třetí země, jednalo se o odlišné předpisy upravující poskytování informací,

SHRNUTÍ

CS

neexistenci společného právního základu pro zřízení společného vyšetřovacího týmu a upřednostňování spolupráce za použití vzájemné právní pomoci.